

Pro zajímavost sdělujeme, že právnímu zástupci zdejšímu za prvý rok, podání žalob, odpovědi, příprav. spis, tři další jednání úst., 23 půlhodin, na nákladech sporu I. inst. bylo přisouzeno Kč 23.282.57, kdežto jeho substitutu ve Vídni při 3 stáních rekvisičních per Kč 47.002.90 — tak vysoké jsou advokátní tarify rakouské.

Námítce nedostatku aktivní legitimace nemůže se žalobce vyhnouti tím, že pozmění žalobní návrh v ten smysl, že žalovaný nemusí plniti jemu, nýbrž může plniti složením k soudu.

Okresní soud v J. zamítl žalobu firmy M. proti J. P. pro nedostatek aktivní legitimace, nepřipustiv změnu žalobního žádání, aby žalovaný případně byl odsouzen složití zažalovaný obnos k soudu.

Krajský soud v Hr. Kr. na rekurs žalující strany stížnosti vyhověl, napadené usnesení změnil a připustil doplněk žalobního žádání eventuelním žádáním, že jest žalovaný povinen, částku žalobou vymáhanou složití k soudu a útraty přímo zaplatiti žalobkyni, z těchto důvodů:

Eventuelní žádání výše uvedené neobsahuje naprosto nějaké změny žaloby, nýbrž dlužno v něm spatřovati pouze omezení původní žalobní prosby podle § 235 odst. 4. c. ř. s. a proto vyhověno bylo odůvodněné stížnosti žalobkyně obsažené v jejím odvolacím spise.

Nejvyšší soud v Brně na rekurs strany žalované napadené usnesení změnil v ten rozum, že se obnovuje usnesení soudu prvního o nepřipuštění změny žalobní, a odsoudil žalobkyni k náhradě útrat rekursních a to z těchto důvodů:

Rekursní soud míní, že eventuelní žalobní návrh, o jehož připuštění jde, neobsahuje nijaké změny žaloby, nýbrž znamená jen obmezení původního žalobního návrhu ve smyslu § 235 odst. 4. c. ř. s. —

Názoru tomuto nelze přisvědčiti.

Rekursní soud neuvážil správně podnět, z něhož žalobkyně tento eventuelní žalobní návrh učinila ani důsledky této změny žaloby.

Žalovaný namítal, že žalobní pohledávka byla svého času postoupena původním majitelem pohledávky bance, a že žalovaný o tomto postupu byl písemně i ústně vyrozuměn a že důsledkem toho schází nynější žalobkynino oprávnění k žalobě. Žalobkyně vedla na to důkaz o tom, že žalobní pohledávka byla původní cessionářkou na původního věřitele zpět postoupena a

tímto pak postoupena na ni, leč soud první instance zjistil podle výpovědi dirigenta banky, že se tato recesse nestala a že banka tato naopak trvá k vůli zajištění úvěru poskytnutého na této jí postoupené pohledávce.

Námítka nedostatku oprávnění k žalobě jest obranou práva hmotného a dlužno podstatu námítky té zkoumati a o ni rozhodnouti stejně jako o ostatních věcných předpokladech žalobního nároku. — Neprokáže-li žalobce vůči této námítce, že jemu přísluší žalobní nárok, musí to vésti k zamítnutí žaloby, ježto se žalobce na žalovaném domáhal sporem něčeho, k čemu proti žalovanému práva nemá.

Této námítce nemůže se žalobce vyhnouti tím, že pozmění žalobní návrh v ten rozum, že žalovaný musí platiti (plniti) jemu, nýbrž může plniti složením k soudu, neboť nemá-li on uplatněného nároku proti žalovanému vůbec, nemůže jej žalobou vůbec postihovati a to ani ne k tomu, aby plnil složením k soudu a jest naopak žalovanému práv z útrat sporu, který proti němu zavedl, aniž měl oprávnění k žalobě.

Dlužník jest podle § 1424 obč. zák. povinen platiti svůj dluh jen svému věřiteli anebo tomu, koho soud za věřitele uznal, byl-li žalovanému již dříve oznámen postup jeho dluhu na banku, jest zavázán k placení tomuto postupníku (§ 1397 obč. zák.) a to tak dlouho, pokud mu způsobem zcela nepochybným není prokázáno, že pohledávka stala se dalším postupem majetkem osoby jiné, a onen první postupník by se nemusil spokojiti se složením své pohledávky k soudu pro nedostatek zákonných podmínek k tomu (§ 1425 obč. zák.).

Z těchto úvah nelze změnu žaloby, aby žalobní částka byla složena k soudu, žalovaný však aby uznán byl povinným nahraditi útraty sporu přímo žalobkyni, uznati za přípustnou, ježto se touto změnou hledí pouze obejítí námítka nedostávajícího se oprávnění k žalobě, jež však musí býti řešena nejen v příčině vlastního předmětu sporu, nýbrž i co do otázky útrat.

Rekursu bylo tudíž vyhověti a obnoviti usnesení soudů prvního.

Výrok o útratách odůvodněn jest §§ 41, 48 a 50 c. r. s.

Rozhodnutí nejv. soudu v Brně ze dne 5. září 1926 č. j. R I 653/26.

Dr. Adolf Konečný.